

Kako da razvijete svoje liderske veštine?

Razvijanje liderskih veština je samo jedan deo uspešnog upravljanja. Osnova razvoja liderskih veština je Vaša sposobnost da usvojite i primenite različite liderske stilove kako biste uspešno upravljali zaposlenima. Ovi saveti će Vam pomoći da to postignete.

1. **Budite autentični:** Veoma je važno da budete svoji. Ukoliko niste prirodno autoritativni, davanje naređenja članovima Vašeg tima će Vam delovati veoma strano i nećete zavređivati poštovanje od strane ljudi kojima upravljate. Umesto toga, razmislite o Vašim snagama i veštinama, i nastojte da istupate prirodno kako biste autoritet upotrebili na najpozitivniji način.
2. **Budite fleksibilni:** Različite situacije će od Vas zahtevati da usvojite različite liderske pristupe. Na primer, ukoliko upravljate promenama, veoma je bitno da budete inspirativni i angažovani, kako biste osigurali da Vas drugi slede i uvažavaju Vaše mišljenje. U kriznim situacijama, morate ipak da budete jasniji u davanju instrukcija kako biste rešili nešto što je hitno. Pored toga, morate konstantno da vodite računa o motivaciji, potrebama i ličnosti pojedinaca unutar tima.
3. **Budite svesni različitih pristupa:** Svako ima svoj sopstveni stil liderstva ali postoje i pojedini stilovi koji su široko rasprostranjeni. Čak i ako pronađete sopstveni način da se izborite sa različitim stilovima, od pomoći je da znate koji različiti pristupi postoje:
  - Autokratski- tradicionalni pristup koji je veoma direktni
  - Demokratski- liderski stil koji podrazumeva uključivanje drugih osoba
  - Transformativni- liderski stil koji je povezan sa vizijom i promenama
  - Kolaborativni- liderski stil koji je zasnovan na sposobnosti deljenja znanja
  - Službenički- baziran na osećaju za zajednicu i na zajedničko donošenje odluka
  - Transakcioni- pristup zasnovan na ponašanju koji vodi računa o interakciji između lidera i njegovih zaposlenih

Ukoliko ste relativno nov menadžer, od velike pomoći može biti razgovor sa starijim i iskusnijim menadžerima kako biste naučili nešto iz njihovog iskustva npr: Koje liderske stilove i pristupe su primenjivali, koji su po njima najbolji i koji savet Vam mogu dati?

4. **Koristite emocionalnu inteligenciju:** Biti emotivno inteligentan znači biti uključen u sve što se dešava i u okruženju i biti samosvestan. Naravno, svi imamo određene sposobnosti koje se tiču identifikacije sa situacijom i brige o drugima, ali postoje neke situacije kada je važno biti emocionalno oprezan. Na primer, ukoliko postoje određene pretnje u Vašem poslovnom okruženju, Vi ćete poželeti da iskažete empatiju sa članovima tima. Ali uvek budite oprezni, nemojte nuditi lažnu nadu i davati obećanja koja ne možete ispuniti.
5. **Uspostavite ravnotežu:** Prilikom vođenja drugih, neophodno je da uspostavite ravnotežu između motivacije, potreba i želja pojedinaca u timu sa onim što je najbolje za Vašu

organizaciju. Kada donosite odluku o najprigodnijem pristupu liderstvu, vodite računa o sledećem:

- O prirodi posla koji Vi i Vaš tim obavljate,
- Različitim veštinama, iskustvu i ličnostima unutar Vašeg tima,
- Organizacionoj kulturi u sredini u kojoj radite.

6. **Nemojte se plašiti da eksperimentišete:** Jedan od najboljih načina o pronalaženju odgovarajućeg stila liderstva je da isprobate razne pristupe. Trening iz oblasti liderstva Vam može pružiti smernice koje Vam mogu biti od koristi prilikom odabira pravog pristupa. Takođe, možete samostalno inicirati da vodite određeni posao u Vašoj organizaciji kako biste bili u prilici da isprobate različite pristupe u praksi.
7. **Tražite povratnu informaciju:** Često je veoma teško biti objektivan prilikom sagledavanja efikasnosti sopstvenog stila liderstva, pa je zahtevanje povratne informacije veoma dobra ideja. Povratna informacija se može dobiti kroz online anketu ili kroz usmeno ispitivanje mišljenja starijih kolega. Možete čak tražiti mišljenje članova Vašeg tima na sastancima kao formalnijim načinima sagledavanja procesa. Odgovori na pitanja poput: „Šta smatrate da je još neophodno da uradim?“ ili „Šta sam, po Vašem mišljenju, mogao drugačije da uradim kako bih Vas podržao u obavljanju posla?“ mogu biti od velike pomoći prilikom dobijanja slike o Vašem stilu upravljanja.
8. **Tražite formalnu podršku:** Ukoliko Vam je vođenje tima relativno novo, lako se može desiti da budete zaplašeni mnogim aktivnostima, pitanjima i zahtevima koji su standardni deo menadžerskog posla. Od velike koristi je da imate od nekoga da zatražite pomoć, npr. trenera ili menadžera koji bi Vam dao smernice za sprovođenje procesa, s kim biste mogli da popričate o Vašim liderskim idejama ili da identifikujete oblasti Vašeg kontinualnog razvoja.

Autor: M. Baker